

och samma person blifva utsedd till revisor eller suppleant af båda nämnderna, skall Andra Kammarens nämnd inom tre dagar derefter utse annan person för den eller de sålunda valde.

Stockholm den 26 januari 1899.

K. E. Holmgren.

N:o 65.

Af herr **N. Åkesson**, om ökad anslag för inköp af remonter till arméns behof m. m.

I enlighet med nya härordningen ökas alltjemt statsverkets behof af remonter till krigsmagtens bruk. Det torde vara af stor vigt för staten att kunna inom rikets gränser fylla detta behof. Hittills har detta låtit sig göra till nuvarande priser, eller lägst 500—högst 900 kronor. Det synes mig dock, som skulle fara vara för handen, att för framtiden så ej skulle blifva förhållandet.

Vid remontuppköpen år 1896 upphandlades till statsverket genom remonteringsstyrelsen 386 remonter. Af dessa köptes ej mindre än 236 i Malmöhus län. Det län, nemligen Kristianstads, som närmast Malmöhus län sålt de fleste, hade ej afyttrat mer än 36 stycken. Häraf framgår oemotsägligt, hvilken ojemförligt större betydelse hästafveln inom Malmöhus län har för fyllandet af statsverkets remontbehof i jmförelse med öfriga läns hästafvel. Med anledning häraf tillåter jag mig framhålla de numera i detta län rådande förhållandena inom hästafveln.

Allt intill senaste åren har häststocken inom Malmöhus län varit genomgående ädel, under det hästar af kallblodigt slag endast undantagsvis uppfödts. Sedan början af nittioalet eller omkring tiden för antagandet af nya härordningen har en förändring häruti egt rum. Det

allt mera intensiva jordbruket inom länet och särskildt den tilltagande rotfruktsodlingen ha i förening med den på senare tiden mäktigt uppblomstrande industrien framkallat en alltjemt ökad efterfrågan å brukshästar af gröfre och tyngre hästslag. Då som en naturlig följd häraf prisen å hästar af kallblodigt slag allt mera stegrats, medan samtidigt minimipriset å remonter sänktes från 600 till 500 kronor, har uppmärksamheten hos den hästuppfödande befolkningen inom länet allt mera rigtats på den mindre riskabla uppfödningen af kallblodiga hästar. Genom import af kallblodiga ston och hingstar och genom utdelande af frisedlar för dessa senares användning verka nu inom länet föreningar för den kallblodiga hästafvelns främjande. Af de 53 länets privathingstar, som för lidet är af premieringsnämnden godkändes och premierades med statsmedel, voro ej mindre än 20 af kallblodigt slag. Medräknas de af staten inom länet uppställda hingstarne, torde de kvalificerade hingstarne kunna beräknas till omkring 100, deraf 80 af ädelt slag och 20 kallblodiga. För att frambringa de omkring 5,000 föl, som årligen födas inom länet, beräknas emellertid åtgå omkring 200 hingstar. Då nu bland de icke godkända hingstarne, hvilka sålunda användas i lika stor utsträckning som de godkända, minst lika stor procent som bland de godkända äro af kallblodigt slag, och då i regel dessa gröfre hingstar röna vida lifligare efterfrågan än de ädla, torde det ej vara origtigt beräknadt, om man anser, att redan nu hvart fjerde i länet framfödt föl är fallet efter hingst med mer eller mindre kallblodig härstamning. Då denna nya rigtning inom länets hästafvel, långt ifrån att ännu ha nått sin kulmen, tvärt om visar sig vara stadd i en allt kraftigare utveckling, synes, så vidt ej snara och kraftiga åtgärder deremot vidtagas, den tid ej vara aflägsen, då Malmöhus läns häststock helt och hållet ändrat karakter, och riket dermed förlorat möjligheten att kunna remontera inom sagda län.

Väl är Sveriges rike stort, och man skulle kunna framhålla möjligheten att någon annan landsdel skulle kunna frambringa remontbehovet. Men då det af erfarenhet är känt, att det erfordras ett generationer igenom fortgående, följdriktigt arbete, och ett dermed förenadt, alla motigheter öfvervinnande intresse för saken att frambringa en härför behöflig stogång, torde, äfven om det af andra skäl vore möjligt, det under alla omständigheter dröja in i en nu öfverskådlig framtid, innan detta kunde blifva verklighet.

Men kan statsverket ej erhålla sitt remontbehof inom landet, blifver det hänvisadt till inköp från utlandet. Om detta nu ock, hvilket naturligtvis under alla omständigheter blefve förenadt med vida större kostnader än hvarje remontering inom landet, läte sig göra under fredstid,

omöjliggjordes det ju omedelbart vid ett fredsbrott, och landet komme då i den belägenheten att vid mobilisering sakna erforderligt, lämpligt hästmateriel.

Visserligen har hittills remonteringen kunnat ske till de nuvarande, låga prisen; något som till dels torde bero derpå, att de årgångar remonter, som hittills uppköpts, blifvit framfödda, innan den kallblodiga rigtningen inom Malmöhus läns hästafvel hunnit någon vidsträcktare utbredning. Att dock minskningen i intresset för den ädla hästafveln redan nu i någon mån gjort sig märkbar för remonteringen, torde framgå deraf, att remonteringsstyrelsen förlidet år, sedan de ordinarie uppköpen på hösten afslutats, måste hålla tvenne (2) olika serier remontmöten för att få det behöfliga remontantalet.

Visserligen verkar staten för den ädla hästafveln inom riket genom hållande af beskällare och genom premiering. Dessa sätt äro dock numera ej till fyllest; ty för att hästuppfödarna fortfarande skola sysselsätta sig med ädel hästafvel erfordras, att de må hafva några utsigter att få ersättning för produktionskostnaderna och den med uppfödningen förbundna risken — något som nu ej är förhållandet. Om ock en enskild remont kan produceras för 650 kronor, hvilket väl i allmänhet är det genomsnittspris, som nu vid remontuppköpen kommer uppfödarna till godo, så, då en mycket stor del af produktionen af ädla hästar af olika anledningar ej motsvarar de en remont åsatta fordringarna, och dessa mer och mindre misslyckade exemplar måste till mycket låga pris afyttras, uppstår härigenom en förlust, som genom högre pris å de bättre exemplaren måste utjemnas, för så vidt ej hela uppfödningen skall blifva förlustbringande.

Cirka 400 stycken remonter behöfvas årligen; om dessa fördrades med 100 kronor pr styck, blefve summan fyratio tusen kronor; men denna summa synes mig blifva väl använd, då den komme hästuppfödarna till uppmuntran, om, som jag hoppas, remonteringen derigenom kunde ske i eget land.

Då således genom ett ökad montpris å ena sidan statsverkets intresse tillvaratages, medan å andra sidan endast skälig ersättning lemnas remontuppfödarna för produktionskostnaden och den med uppfödningen förbundna risken, hemställer jag,

att Riksdagen ville anslå ett förslagsanslag af 40,000 kronor utöfver det vanliga anslaget för inköp af remonter till arméns behof, och att 600 kronor måtte blifva lägsta och 1,000 kronor högsta priset för hvarje af remonteringsstyrelsen för arméns behof inköpt remont.

Härjemte anhålles vördsamt, att statsutskottet, till hvilket motionen väl blifver remitterad, ville i klämman göra de förändringar, som kunna anses nödiga för syftets vinnande.

Stockholm den 26 januari 1899.

Nils Åkesson,
från Malmöhus län.